

דף הלימוד מוקדש לרפואתה השלמה והמהירה של לאה פיגה בת ספיסיה

"על הפרק"

מפגש מחודש עם התנ"ך

שופטים פרקים ט'-י'

בפרק ט' אנו נפגשים עם מנהיגותו הרצחנית של אבימלך עד למותו ביד אישה. בפרק י' מתוארות בקצרה תקופות שלטון אחדות של שופטים המובילות לנסיון תשובה של העם שאינו מתקבל על ידי הקב"ה.

"וַיִּקְרְאוּ בְּסֵפֶר בְּתוֹרַת הָאֱלֹהִים" < בקיאות

פרק ט'

- 1 אבימלך נוהג בעצמו מנהגי מלכות. בדקו מה הם, ובמה שונה התנהגותו בתחום זה מהשופטים האחרים.
- 2 בפסוקים א-ו חוזרות המילים "אם", "אב", ו"אחים" פעמים רבות. כיצד השימוש במילים אלו מבטא את האירוניה בהתנהלותו של אבימלך?
- 3 משל יותם הוא דוגמה מובהקת למשל. משל מוגדר כ"סיפור דמיוני או שיר שיש בו מוסר השכל, מעשה בדוי העשוי לשמש דוגמה לאחרים" (מילון אבן שושן תשנ"ז). עקבו אחרי פרטי המשל והנמשל: את מי מייצג כל אחד מהעצים במשל? חשבו על האפשרויות השונות. האם לכל פרט במשל יש הקבלה בנמשל?
- 4 מה הם השלבים השונים בתהליך נפילתו של אבימלך, וכיצד תחילתו (פסוק ה) מעידה על סופו?
- 5 "פן יאמרו לי אישה הרגתהו" (נד). באיזה כלי מלחמה פגעה האישה באבימלך? מדוע מוות בידי אישה נחשב למוות בזוי? עיינו גם בשופטים ד, ט.

מכון תורני לנשים ע"ש שרה בת יצחק יעקב רעננגרט
The Sodie Rennet Women's Institute for Torah Studies

המרכז ללימודי תנ"ך

התכנית העולמית המקוונת ללימוד שבועי של נביאים וכתובים

perk.matan@gmail.com • טל': 02-5944555

© כל הזכויות שמורות. המרכז ללימודי תנ"ך. מתן ירושלים

פרק י'

6 הכתוב מציג את השופטים "הקטנים" בדגם קבוע ופשוט (י,א-ה; יב,ח-טו). מה הם מרכיבי התיאור החוזרים אצל שופטים אלו? מה אפשר ללמוד על פעילותם ואופיים של שופטים אלו מתוך מיעוט הפרטים המוזכר בכתוב?

7 פסוק י הוא הפסוק היחיד בספר שופטים בו העם מתחרט על חטאיו, ותשובת ה' בפסוקים יג-יד מפתיעה. מה מביא את העם להודות על חטאיו בשלב זה בספר, ומדוע ה' אינו מוכן להושיע אותם?

"מִפְּנֵי שׂוֹם שְׂכָל" < עיון

8 סיפור אבימלך הינו אנטייתזה לסיפור גבעון. עמדו על נקודות דמיון ושוני בין שני הסיפורים.

9 שכם והר גריזים תופסים מקום חשוב בסיפור אבימלך. עיינו דברים כז,טו-כח; יהושע ח,ל-לה ובגמרא סנהדרין קב עמ' א: "תנא משום ר' יוסי מקום מזומן לפורענות: בשכם עינו את דינה בשכם מכרו אחיו את יוסף בשכם נחלקה מלכות בית דוד". איזה רובד נוסף של משמעות מוסיפים מאורעות אלו לסיפור?

"וַיְבִינוּ בַּמֶּקָּא" < הרחבה

מדוע בחר יותם דווקא את האטד ולא שיח קוצני אחר?

האטד הוא שיח נשיר-קין, סבוך מאוד וקוצני מעט. גובהו בין 1 ל-4 מטרים. האטד גדל בארץ ישראל בישובים נטושים ובגדות נחלים ושימש כמשוכה לגידור לשטחים חקלאיים. פרופ' יהודה פליקס בספרו "טבע וארץ בתנך, פרקים באקולוגיה מקראית" (עמ' 125-123) מציע שיותם מתאר במשלו בוסתן ובו עצי פרי רבים - הגפן, התאנה והזית, והוא מוקף במשוכה של שיחי אטד. המחפשים אחר מלך פונים אל עצי הפרי בבוסתן, עוברים אחד אחד ומבקשים מהם למשול. כאשר הם נענים בסירוב הם פונים אל שיחי האטד המקיפים את הגן, ואלו, שכל תפקידם הוא להגן על עצי הפרי ואינם מניבים פרי נעדרים לבקשה.

האטד צילום: עמיקם שוב © כל הזכויות שמורות

מתן ורות

מכון תורני לנשים ע"ש שרה בת יצחק יעקב רעננגרט
The Sodie Rennet Women's Institute for Torah Studies

המרכז ללימודי תנ"ך

התכנית העולמית המקוונת ללימוד שבועי של נביאים וכתובים

perek.matan@gmail.com • טל': 02-5944555

© כל הזכויות שמורות. המרכז ללימודי תנ"ך. מתן ירושלים